

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci

Anety Vomlelové

Romské dítě „po škole“

Význam romské kultury, rodinného, školního a neformálního (mimorodinného a mimoškolního) prostředí pro výchovu a vzdělání romských dětí

Formální stránka práce

Práce je přehledná. Citace odpovídají normám. I když práce značně překračuje rozsah bakalářské práce, neobsahuje nadbytečné údaje a vyjádření. Autorka drží se dané problematiky. Práce je velmi bohatá na přílohy,

Jazyková stránka práce

Práce je stylisticky vespělá, čtivá a gramaticky na požadované úrovni.

Obsahová stránka práce

Cílem práce, podle autorky, je zjistit, jaký smysl má pro romské děti vzdělávání, jakou pro to mají motivaci a jaký význam v jejich snaze sehrává kulturní východisko, rodina, škola a komunitní centrum, které po škole navštěvují.

V teoretické části práce představuje autorka romskou kulturu jako východisko pro výchovu a vzdělávání romských dětí. Vidí ji jako bohaté dědictví, které by se mělo rozvíjet. Ve shodě s odbornou literaturou konstatuje, že tohoto bohatství akulturací ubývá. Z romské kultury vybírá prvky, které mají pro Romy klíčový význam: svatba; těhotenství a narození dítěte; pohřeb; náboženství, tanec, umění. Dále rozebírá souvislost mezi tradičními řemesly Romů a dnešní jejich vysokou nezaměstnaností, která se také promítá do jejich problémů s bydlením. V závěru této části práce nalézá v jakých rysech je modální osoba Roma spjata s jejich kulturou.

Autorka se podrobně zabývá rodinou z hlediska její struktury, fungování jednotlivých členů, výchovy a významu pro Romy. Ukazuje jak se účast dítěte na rodinném životě dostává do konfliktu s požadavky formálního vzdělávání v majoritní škole. Rozebírá význam jazyka z hlediska školního vzdělávání a význam předškolní výchovy. Ukazuje na problematiku vstupu romského dítěte do školy a sleduje faktory, které ovlivňují školní úspěšnost romských dětí. V této souvislosti se zabývá úlohou pedagoga, uvádí konkrétní nástroje, které zlepšují spolupráci učitele a rodiny žáka.

V další části práce rozebrá autorka vliv mimorodinného a mimoškolního prostředí na výchovu a vzdělávání romských dětí na příkladu komunitního centra Cheiron T v Táboře.

Hlavním cílem výzkumné části bylo zjistit vztah a motivaci ke vzdělání u romských dětí navštěvujících centrum. Vedlejším cílem bylo zjistit pohled pracovníků střediska na výše uvedenou problematiku a na význam jejich práce.

Autorka postupovala podle metodiky kvantitativního výzkumu jak ji uvádí Hendl. Autorka odpovědi kategorizovala do šestnácti kategorií, které interpretoval.

U dětí zjistila, že si uvědomují význam vzdělání pro svůj život a hodnotu své gramotnosti. Dále se prokázalo, že jsou hrdé na své romství.

Pracovníci se shodují, že působení komunitního centra z hlediska vzdělávání romských dětí má smysl. Za stěžejní považují navázání vztahu důvěry k dětem již mladším školním věku, spolupráci s rodiči. U starších návštěvníků dostává pedagogický vztah více partnerský charakter.

Autorka interpretované poznatky zasazuje do diskuse s literaturou. V závěru práce uvádí na straně č. 85 podstatná zjištění, která jsou podnětná pro pedagogickou praxi.

Autorka v práci prokázala hluboké teoretické znalosti, které jsou zasazené do její dlouholeté výchovné práce s romskými dětmi a mládeží komunitního centra Cheiron v Táboře.

Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. Pavel Kuchař Ph.D.

V Českých Budějovicích dne 11.5.2011